

MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC TIẾNG ANH CỦA TRƯỞNG BỘ MÔN Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM ĐIỆN BIÊN

○ THS. PHẠM VIỆT ĐỨC*

1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ GV về vai trò của Tiếng Anh và DH môn Tiếng Anh trong việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực

Việt Nam đã và đang bước vào hội nhập thế giới, từng bước tiến tới chiếm lĩnh khoa học công nghệ cao, vì thế đòi hỏi một lực lượng nhân lực có trình độ cao, có khả năng làm việc trong môi trường công nghệ, cạnh tranh và đa ngôn ngữ, đặc biệt là năng lực sử dụng tiếng Anh. Với vai trò và ý nghĩa đó, việc DH tiếng Anh trở nên quan trọng hơn bao giờ hết trong hệ thống giáo dục quốc dân, đặc biệt là giáo dục đại học. Như vậy, việc nâng cao nhận thức cho cán bộ, GV về vai trò của tiếng Anh và DH Tiếng Anh nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực là hết sức cần thiết.

Đầu mỗi năm học, bên cạnh việc tổ chức cho cán bộ, GV học tập, quán triệt chủ trương, Nghị quyết của Đảng, chính sách của Nhà nước về GD-ĐT và các văn bản liên quan của ngành, nhà trường đã quán triệt vai trò và tầm quan trọng của tiếng Anh, như: - Xây dựng kế hoạch ngân sách và huy động các nguồn lực khác nhằm cung cấp, nâng cấp hệ thống phương tiện, thiết bị, tài liệu phục vụ cho dạy và học Tiếng Anh; - Xây dựng phong trào thi đua dạy tốt, học tốt trong tổ bộ môn; - Tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về vai trò, tầm quan trọng của tiếng Anh đối với yêu cầu nguồn nhân lực chất lượng cao; - Huy động sự ủng hộ, tham gia của các lực lượng trong xã hội nhằm phát triển và động viên, khích lệ phong trào dạy và học tiếng Anh trong toàn trường; - Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá việc thực hiện nội quy, quy chế nhằm điều chỉnh những sai lệch và có biện pháp khen thưởng kịp thời; - Mỗi CBQL và GV Tiếng Anh phải có nhận thức đúng đắn về trách nhiệm và nghĩa vụ của mình trong công tác GD-ĐT nói chung và vai trò, tầm quan trọng của việc thúc đẩy hoạt động

DH tiếng Anh nói riêng trước yêu cầu nâng cao chất lượng nguồn nhân lực hiện nay.

2. Thu thập thông tin đánh giá chất lượng GV Tiếng Anh do nhà trường đào tạo qua các tổ chức, đơn vị sử dụng lao động

Để đánh giá được những điểm mạnh và hạn chế trong sản phẩm của mình, từ đó điều chỉnh lại một số khâu trong quá trình đào tạo nhằm tạo ra những sản phẩm hoàn thiện hơn, nhà trường phải liên hệ với các tổ chức, đơn vị sử dụng lao động nơi có SV do nhà trường đào tạo đang công tác và làm việc để thu thập thông tin, với các nội dung: - Tu tưởng chính trị, đạo đức, tư cách, tác phong; - Năng lực chuyên môn nghiệp vụ; - Mức độ hữu ích của vốn tiếng Anh được trang bị khi còn là SV; - Khả năng vận dụng và phát triển vốn tiếng Anh vào thực tiễn; - Niềm tin và sự say mê đối với nghề nghiệp, vị trí công tác hiện tại; - Các nguyện vọng của SV và đơn vị sử dụng lao động.

Từ những thông tin thu được, Trường cho xây dựng và lưu trữ cơ sở dữ liệu số về SV do nhà trường đào tạo. Thành lập ban liên lạc với SV sau khi tốt nghiệp nhằm cập nhật vị trí công tác và tư vấn, hỗ trợ, giúp đỡ SV giải quyết các vấn đề tồn tại sau tốt nghiệp, đặc biệt là giai đoạn đầu khi mới nhận công tác. Xây dựng hệ thống câu hỏi khảo sát đánh giá về SV do nhà trường đào tạo. Phân tích, xử lý nhanh thông tin thu thập được và gửi thông tin khảo sát đó đến các tổ chức, đơn vị sử dụng lao động...

3. Lấy ý kiến của người học Tiếng Anh trong nhà trường về hoạt động dạy học của GV Tiếng Anh

Lấy ý kiến phản hồi của SV là việc làm cần thiết, góp phần thực hiện quy chế dân chủ trong cơ sở giáo dục, xây dựng đội ngũ GV có phẩm chất đạo đức, lương tâm nghề nghiệp, trình độ

* Trường Cao đẳng sư phạm Điện Biên

chuyên môn cao, phương pháp và phong cách dạy học tiên tiến, hiện đại. Đây còn là kênh thông tin giúp GV điều chỉnh hoạt động dạy học; nâng cao tinh thần trách nhiệm trong việc thực hiện mục tiêu đào tạo. Đồng thời, tăng cường tinh thần trách nhiệm của SV với quyền lợi, nghĩa vụ học tập, rèn luyện của bản thân; tạo điều kiện để SV được phản ánh tâm tư, nguyện vọng, thể hiện chính kiến về hoạt động dạy học của GV. Tóm lại, đó là một trong những kênh thông tin nhằm hoàn thiện GV và thỏa mãn nhu cầu của SV.

Để làm tốt điều này, ngay từ đầu năm học, Trường đã thực hiện: - Xây dựng kế hoạch lấy ý kiến phản hồi của SV học Tiếng Anh với hoạt động dạy học của GV Tiếng Anh; - Công khai về kế hoạch với cán bộ, GV và SV; - Xây dựng bộ công cụ (mẫu phiếu lấy ý kiến, bảng mã hóa thông tin...), có thể mời chuyên gia hợp tác nếu cần; - Quán triệt cho SV về mục tiêu của hoạt động; tinh thần trách nhiệm của SV và yêu cầu đảm bảo tính khách quan trong đánh giá trước khi chính thức phát các mẫu phiếu; - Thu thập và xử lý thông tin (xây dựng một bộ phận chuyên trách xử lý thông tin làm việc dưới sự chỉ đạo trực tiếp của hiệu trưởng).

4. Bồi dưỡng nâng cao chất lượng đội ngũ GV dạy Tiếng Anh

Trước yêu cầu mới của sự nghiệp phát triển GD-ĐT, việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ GV có vai trò rất quan trọng; là yếu tố quyết định đến chất lượng dạy học trong nhà trường. Tổ Tiếng Anh cần có những GV vững vàng về chuyên môn, mạnh về năng lực sư phạm và giàu kinh nghiệm công tác. Vì vậy, những nội dung cần chú trọng gồm: - Bồi dưỡng thường xuyên và định kỳ cho GV về chuyên môn và nghiệp vụ; - Đẩy mạnh công tác tự học, tự nghiên cứu; - Trao đổi, chia sẻ, học tập kinh nghiệm với GV các trường khác cả trong và ngoài nước; - Tăng cường công tác quản lý, kiểm tra, đánh giá và thi đua khen thưởng nhằm ngăn ngừa, điều chỉnh sai lệch, kịp thời động viên khích lệ những cá nhân điển hình, tiên tiến; - Tham mưu, đề xuất làm tốt công tác tuyển dụng cán bộ, có cơ chế thu hút nhân tài nhằm lựa chọn những cán bộ, GV có trình độ chuyên môn vững vàng, năng lực sư phạm và đạo đức nghề nghiệp.

Vào đầu năm học, Trường tổ chức cho cán bộ GV trong tổ Tiếng Anh đăng kí đề tài nghiên

cứu khoa học và sáng kiến kinh nghiệm. Dựa trên kế hoạch của nhà trường, tổ chuyên môn tổ chức họp để ra kế hoạch năm học, xây dựng các chỉ tiêu phấn đấu trong năm, giao nhiệm vụ cụ thể cho các GV... Để thực hiện tốt kế hoạch, phân công hướng dẫn ra, mỗi CBQL và GV đều phải có nhận thức đúng đắn về nâng cao chất lượng đội ngũ của nhà trường nói chung và đội ngũ GV Tiếng Anh nói riêng; ý thức được vai trò và trách nhiệm của mình trong việc tự học tập, nghiên cứu, bồi dưỡng nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy của bản thân. Từ đó, góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ của tổ bộ môn Tiếng Anh và của nhà trường.

5. Chỉ đạo xây dựng môi trường học Tiếng Anh trong nhà trường

Học tập trên lớp và nghiên cứu tài liệu trong thư viện là rất quan trọng đối với các SV nói chung cũng như SV học Tiếng Anh nói riêng. Tuy nhiên, nếu chỉ học trên lớp và trong thư viện sẽ là không đủ đối với người học Tiếng Anh. Ngoài tiếng mẹ đẻ, người học ngôn ngữ khác nói chung và Tiếng Anh nói riêng cần có những hoạt động mang tính thực hành thường xuyên đáp ứng yêu cầu vận dụng kiến thức vào thực tiễn, vừa hình thành các phản xạ và kĩ năng sử dụng ngôn ngữ.

Trường CĐSP Điện Biên nằm ở khu vực miền núi phía Bắc, nơi các hoạt động văn hóa, kinh tế - xã hội ít khi được thực hiện thông qua ngôn ngữ Tiếng Anh. Vì vậy, việc chỉ đạo tự xây dựng môi trường Tiếng Anh trong nhà trường cho SV là hết sức cần thiết. Trường đã tổ chức nâng cao nhận thức cho CBQL, GV, SV về ý nghĩa và tầm quan trọng của môi trường học Tiếng Anh. Từ đó, lập kế hoạch xây dựng môi trường học Tiếng Anh; tổ chức thành lập *Câu lạc bộ nói Tiếng Anh*; phối hợp với Đoàn thanh niên thường xuyên tổ chức các chương trình giao lưu văn hóa, văn nghệ, diễn đàn trao đổi, thực hiện chương trình "*Kí túc xá với huấn luyện nói Tiếng Anh*"... sử dụng ngôn ngữ hoàn toàn bằng Tiếng Anh. Hay, tranh thủ mời các vị khách quốc tế (thuộc những quốc gia nói Tiếng Anh) sinh sống, làm việc, du lịch... tại địa phương tham gia các chương trình giao lưu với SV.

6. Tăng cường quản lý cơ sở vật chất phục vụ DH Tiếng Anh

Cơ sở vật chất, thiết bị DH (phòng học chuyên dụng, thiết bị hiện đại, hệ thống tài liệu sách, phi sách...) là thành tố quan trọng trong việc đổi mới PPDH nhằm nâng cao chất lượng DH. Việc đảm

bảo các điều kiện vật chất cho dạy học, nghiên cứu, học tập của GV và SV có vai trò quan trọng nhằm chuyển tải nội dung kiến thức có hiệu quả và chất lượng hơn. GV rất cần sự hỗ trợ đặc lực của các phương tiện KT thuật DH, đảm bảo cho việc dạy và học được tiến hành thuận lợi, có chất lượng và hiệu quả. Vì vậy, cần được đầu tư xây dựng, mở rộng các phòng học chức năng, phòng lab, phòng thư viện; bổ sung, nâng cấp các phương tiện, thiết bị nghe nhìn và tài liệu tham khảo; thường xuyên cập nhật các tài liệu, chương trình, băng đĩa học tiếng Anh và các tài liệu chuyên môn hành chính bằng tiếng Anh; chú trọng công tác bảo quản, khai thác sử dụng hiệu quả cơ sở vật chất, thiết bị DH, có kế hoạch duy tu, sửa chữa kịp thời. Ngoài ra, cần làm tốt công tác nghiệp vụ thư viện như: phân loại sách, băng, đĩa theo lĩnh vực, theo tác giả, theo tiêu đề; từng bước đưa tin học vào công tác quản lý thư viện...

Các biện pháp quản lý trên được phân chia theo từng lĩnh vực quản lý nhưng chúng có mối tương quan chặt chẽ với nhau. Biện pháp này là cơ sở, tiền đề cho biện pháp kia và ngược lại. Trong đó, biện pháp 1 mang tính chất tư tưởng và quan điểm mang tính chất định hướng. Biện pháp 2 và 3 là những biện pháp mang tính khảo sát, đánh giá, nhìn nhận thực tiễn thông qua kết quả đánh giá sản phẩm đào tạo của nhà trường và nhu cầu chính đáng của người học. Biện pháp 4, 5 và 6 mang tính tự điều chỉnh, tự hoàn thiện một số khâu trong quy trình đào tạo nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu của xã hội.

Có thể các biện pháp này chưa phải là tối ưu và duy nhất đúng, tuy nhiên, trong mối quan hệ tổng thể, chúng có quan hệ mật thiết, hữu cơ, bổ sung cho nhau để trở nên hoàn thiện và khi vận dụng cần linh hoạt, mềm dẻo, đồng bộ mới nâng cao được hiệu quả quản lý. Các biện pháp được đề xuất, đều cần thiết và hoàn toàn khả thi đối với việc quản lý hoạt động DH môn Tiếng Anh của trường bộ môn Trường CDSP Điện Biên. □

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Bá Lâm. Quản lý nhà nước về giáo dục lý luận và thực tiễn. NXB Chính trị quốc gia, H. 2005.
2. Nguyễn Quốc Chí - Nguyễn Thị Mỹ Lộc. Những cơ sở khoa học về quản lý giáo dục. Trường Cán bộ quản lý giáo dục, H. 1997.

3. Bộ GD-ĐT. Đề án giảng dạy, học tập ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân Việt Nam giai đoạn 2007 - 2015. Dự thảo 7/2007.

4. Trường Đại học ngoại ngữ - Đại học quốc gia Hà Nội. Những vấn đề cơ bản về dạy - học ngoại ngữ. Tuyển tập các bài báo khoa học 1995-2005. NXB Đại học quốc gia Hà Nội. 2005.

SUMMARY

From the condition requiring the need for quality human resources at present, the status of management of teaching and learning of English at the College of Dien Bien teachers... To improve the quality of English teaching and learning contribute to, improving educational quality of schools, the article sets out a number of measures to manage teaching activities in English of the department heads.

Một số vấn đề lý luận...

(Tiếp theo trang 22)

những gì bản thân HS đã trải nghiệm, hoặc gắn nội dung DH, ý tưởng có tính chất học thuật... nào đó với một trường hợp cụ thể điển hình. Ngoài ra, GV có thể sử dụng các câu đố và những điều tranh cãi để tạo tình huống DH, bài giảng được xây dựng xoay quanh những câu hỏi đố sẽ hấp dẫn hơn việc chuyển giao kiến thức đơn điệu.

HS ngày nay chịu thách thức và sức ép lớn từ các nguồn thông tin đa chiều; nếu không có định hướng và động cơ đúng đắn, việc HT dễ bị chệch hướng, mắc sai lầm; khó HT bền bỉ và thành công. Trong mỗi giai đoạn của quá trình DH, GV cần khai thác triệt để mỗi loại động cơ để đem lại thành công cho HS và đó cũng chính là thành công của GV. □

(1) Jean Marc Denomme - Madeleine Roy. Sự phạm tương tác - một tiếp cận khoa học thần kinh về học và dạy. NXB Đại học quốc gia Hà Nội. 2009.

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Thành Hùng. Dạy học hiện đại - lý luận, biện pháp, kĩ thuật. NXB Đại học quốc gia Hà Nội. 2002.
2. Geoffrey Petty. Teaching today. Stanley Thornes. 1998.

SUMMARY

Today, motor learning is considered important elements that make up teaching activities. Therefore, motivate and maintain interest in learning to learn for many educators is the key, making a decisive contribution to the effectiveness of teaching-learning activities. The post focuses clarify this issue.